

بۇ دە كچر ياهو

درويشك بىرى، اوزوم و يوروجى بىر يولچىلىق دەمە سوگرە بىر كويە اولاشىر.
قارشىنىم ھېقانلارە كندىنم ياردىم ايدە چەك بىرى اولوب اولدىغىنى صورار. كويليلەر
كندىلرينك دە فقير اولدقارنىنى، اولرينك كوچەك اولدىغىنى سويلەر و شاكەر دىم بىرىنك
ھفتلگىنى تعريف ايدوب اورايم كىتمەنى توصىم ايدرلەر.

درويسە يولە قويولور، بىر قاچ كويىكى يە داھا راستلار. اونلار ك آھلاتدقارندە
شاكەر بولە نك انك زىنلن كيشىلەندە بىرى اولدىغىنى آھلار. بولە دە كى ايلينى
زىنلن ايم ھداد آندە باشقە بىر ھفتلك صاحىبىدەر.
درويسە شاكەر ھفتلگىنى وارر. ھوقە اى قارشىلانير. اى مافر ايدىلير،
بىر، اچىر، دىظنىر. شاكەر دە عائلمە سى دە ھم مافر پىرور ھم دە كوڭلى كنىمە
اناندرر.

يولە قويولە زمانى كلوب درويسە، شاكەر تىك ايدركن، "بويلەم زىنلن
اولدىغىك اچومە ھەپ شاكەر ايت" دىر. شاكەر ايم شويلە جواب وىرر: "بىچ بىر شى
اولدىغى كى قالماز. بعضا كورونز كر ھەكە تا كندىبى دىگدر. بۇ دە كچر..."
درويسە شاكەر ھفتلگىندە آيرىلدقەمە سوگرە بۇ سوز اوزرىنە اوزوم
اوزوم دوشونور. بىر قاچ بىل سوگرە درويشك يولى بىنە عىن بولە يە دوشر.
شاكەرى خاطرلار. بىر اوغرامە يە قارار وىرر. يولە راستلادىغى كويليلەر ايلە
صھبت ايدركن شاكردە سوز ايدر. "ھا، او شاكەرى؟" دىر كويليلەر، "او اىبىم
فقيرلەدى، شىمدى ھدادك يانندە ھالىشىيور." درويسە ھمامە ھدادك ھفتلگىنى كىدەر.
شاكەرى بولور. اىكى دوستى ياشلانمىدەر. اوزرنندە اىكى يوكى كىيىلەر
واردر. اوچ بىل اوڭچەكى بىر سىل فلاكتندە بتومە صىغىرلەرى تانق اولمە، اوى
بىقىلمىدەر. طوپراقلى دە ايشلنمەز ھالە كلدىلگى اچومە تەك ھارە اولارمە سىلدە

هېچ بر ضرر کورم مې و بر آز دها زنگیند مې اولام هدادک یاننده هالیتمو
قالندر. شاکر و عائله سی اوج بیلدر هدادک خدمتاریدر.

شاکر بو کز درویشی صوکه درجه متواضع اولام اوندده مافر ایدر.
قیّت قناعت ییگنی اونظه پایلاشیر... درویمه وداعلاشیرکن شاکره اولوب بیتندده
طولای نه قدر اوزکوم اولدیغنی سویله وشاکردده شو جوابی آلیر: "اوزولم، اونوتما،
بو ده کچر..."

درویمه کزیمه دوام ایدر ویدی ییل صوگره یولی بینم او بولکه ییم دوشر.
شاقینلوه ایچنده اولوب بیتنی اوگر نیر. هداد تولسم، عائله سی اولدیغنی ایچومه ده
بتوم وارینی یوغنی اکه صادقه خدمتاری و اکی دوستی شاکره بیر اقمندر. شاکر
هدادک قوناغنده اوتورمقده در، قوجه ماه آرازیلی و بیطرجم صیغیری ایلم بینم
یوره نکه اکه زنگین انانیدر.

درویمه اکی دوستی ای کوردیگی ایچومه نه قدر سونیدیگنی
سویلمر و بینم عین جوابی آلیر: "بو ده کچر..."

بر زمامه صوگره درویمه بینم شاکری آرار. او ط بر تپه بی اشارت
ایدر لر. تپه ده شاکرک مزاری واردر و طاشنده شو یازیلیدر: "بو ده کچر..."

درویمه، "تولومک نه سی کچم هک؟" دیم دوشونور و کیدر. ایرتمه سی
ییل شاکرک مزارینی زیارت ایتمک ایچومه کری دونه؛ اما اورتمه ده نه تپه واردر نه
ده مزار. بیوک بر سیل کلسم، تپه بی اوگنه قاتم، شاکردده کری ییم بر ایز دخی
قالامندر...

او آرار بولکه نکه سلطان، کنیدی ایچومه هوه دگیشیک بر یوزوک
یایلم سنی ایتمر. او یلم بر یوزوگله، موتز اولدیغنده اومودینی تازه لم سین،

موتای اولدیغنده ایم کندینی موتلیغک تنبللگنم قایدیرمام سی کر کدیگنی
فاطر لاتین. هچ کیم لغانی تطمین ایده جک بویلم بر یوزوک یایاماز. لغانک
آدامری ده بیلکه درویشی بولوب یاردیم ایتر لر. درویشم، لغانک قویومجینم
غطابا بر مکتوب یازوب ویرر. قیصم بر سوره سوگره یوزوک لغانم
صونولور. لغانم اوکچم بر شی آلاماز، هونک سوک درجم ساده بر یوزوکر
بو. سوگره اوزرنده کی یازی یم کوزی طاقیلیر، بر آز دوشونور و یوزینم بیوک بر
موتولور ایثیفی یاییلیر! "بو ده کچر!" یازمقده در.

دیرکن بوز تله لرده و درطاهرده ده بنیم نیر و سوگنم "یا الله"
معنایلم کلمه بر "یا هو" علاوه ایدیلوب "بو ده کچر یا هو" هالنم کلیر...

Bu Da Geçer Ya Hû

Dervişin biri, uzun ve yorucu bir yolculuktan sonra bir köye ulaşır. Karşısına çıkanlara kendisine yardım edecek biri olup olmadığını sorar. Köylüler kendilerinin de fakir olduklarını, evlerinin küçük olduğunu söyler ve Şakir diye birinin çiftliğini tarif edip oraya gitmesini tavsiye ederler.

Derviş yola koyulur, birkaç köylüye daha rastlar. Onların anlattıklarından Şakir'in bölgenin en zengin kişilerinden biri olduğunu anlar. Bölgedeki ikinci zengin ise Haddad adında başka bir çiftlik sahibidir.

Derviş Şakir'in çiftliğine varır. Çok iyi karşılanır, iyi misafir edilir, yer içer, dinlenir. Şakir de ailesi de hem misafirperver hem de gönlü geniş insanlardır...

Yola koyulma zamanı gelip Derviş, Şakir'e teşekkür ederken, "Böyle zengin olduğun için hep şükret." der. Şakir ise şöyle cevap verir: "Hiçbir şey olduğu gibi kalmaz. Bazen görünen gerçeğin ta kendisi değildir. Bu da geçer..."

Derviş Şakir'in çiftliğinden ayrıldıktan sonra bu söz üzerine uzun uzun düşünür. Bir kaç yıl sonra dervişin yolu yine aynı bölgeye düşer. Şakir'i hatırlar, bir uğramaya karar verir. Yolda rastladığı köylüler ile sohbet ederken Şakir'den söz eder. "Haa o Şakir mi?" der köylüler, "O iyice fakirledi, şimdi Haddad'ın yanında çalışıyor."

Derviş hemen Haddad'ın çiftliğine gider, Şakir'i bulur. Eski dostu yaşlanmıştır Üzerinde eski püskü giysiler vardır. Üç yıl önceki bir sel felaketinde bütün sığırları telef olmuş, evi yıkılmıştır. Toprakları da işlenemez hale geldiği için tek çare olarak selden hiç zarar görmemiş ve biraz daha zenginleşmiş olan Haddad'ın yanında çalışmak kalmıştır. Şakir ve ailesi üç yıldır Haddad'ın hizmetkârıdır.

Şakir bu kez Derviş'i son derece mütevazî olan evinde misafir eder. Kıt kanaat yemeğini onunla paylaşır... Derviş vedalaşırken Şakir'e olup bitenlerden ötürü ne kadar üzgün olduğunu söyler ve Şakir'den şu cevabı alır: "Üzülme, unutma, bu da geçer..."

Derviş gezmeye devam eder ve yedi yıl sonra yolu yine o bölgeye düşer. Şaşkınlık içinde olup biteni öğrenir. Haddad ölmüş, ailesi olmadığı için de bütün varını yoğunu en sadık hizmetkarı ve eski dostu Şakir'e bırakmıştır. Şakir Haddad'ın konağında oturmaktadır, kocaman arazileri ve binlerce sığırı ile yine yörenin en zengin insanıdır.

Derviş eski dostunu iyi gördüğü için ne kadar sevindiğini söyler ve yine aynı cevabı alır: "Bu da geçer..."

Bir zaman sonra Derviş yine Şakir'i arar. Ona bir tepeyi işaret ederler. Tepede Şakir'in mezarı vardır ve taşında şu yazılıdır: "Bu da geçer..."

Derviş, "Ölümün nesi geçecek?" diye düşünür ve gider. Ertesi yıl Şakir'in mezarını ziyaret etmek için geri döner; ama ortada ne tepe vardır ne de mezar. Büyük bir sel gelmiş, tepeyi önüne katmış, Şakir'den geriye bir iz dahi kalmamıştır...

O aralar ülkenin sultanı, kendisi için çok değişik bir yüzük yapılmasını ister. Öyle bir yüzük ki, mutsuz olduğunda umudunu tazelesin, mutlu olduğunda ise kendisini mutluluğun tembelliğine

kaptırmaması gerektiğini hatırlatsın. Hiç kimse Sultanı tatmin edecek böyle bir yüzük yapamaz. Sultanın adamları da bilge Derviş'i bulup yardım isterler. Derviş, Sultan'ın kuyumcusuna hitaben bir mektup yazıp verir. Kısa bir süre sonra yüzük Sultan'a sunulur. Sultan önce bir şey anlamaz; çünkü son derece sade bir yüzüktür bu. Sonra üzerindeki yazıya gözü takılır, biraz düşünür ve yüzüne büyük bir mutluluk ışığı yayılır: "Bu da geçer" yazmaktadır.

Derken bu söz tekkelerde ve dergâhlarda da benimsenir ve sonuna "Ya Allah" manasına gelen bir "Ya Hu" ilave edilip "Bu da geçer ya Hû" haline gelir...